

Sygn. akt XXIV C 1291/14

POSTANOWIENIE

Dnia 26 czerwca 2018 r.

Referendarz sądowy w Sądzie Okręgowym w Warszawie w XXIV Wydziale Cywilnym,

w osobie: L. M.

po rozpoznaniu w dniu 26 czerwca 2018 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

w sprawie z powództwa **G. P.**

przeciwko **Skarbowi Państwa – Dyrektorowi Aresztu Śledczego Warszawa – Służewiec w Warszawie**
oraz Dyrektorowi Centralnego Zarządu Służby Więziennej

o zadośćuczynienie

w przedmiocie wniosku powoda o zwolnienie od kosztów sądowych w sprawie

p o s t a n a w i a:

1) zwolnić powoda G. P. od kosztów sądowych w sprawie częściowo tj. od opłaty od apelacji ponad kwotę 100 zł (słownie: sto złotych);

2) oddalić w pozostałym zakresie wnioszek powoda G. P. o zwolnienie od kosztów sądowych w sprawie.

referendarz sądowy

L. M.

UZASADNIENIE

W apelacji od wydanego w sprawie wyroku powód zawarł wnioszek o zwolnienie go od kosztów sądowych w sprawie w całości.

Z treści oświadczenia o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania oraz dołączonych do wniosku dokumentów wynika, że powód nie pracuje, a jedynym źródłem jego utrzymania jest renta socjalna w kwocie (...) zł. Sumę podstawowych miesięcznych wydatków powód oszacował na kwotę (...) zł – bez kosztów wyżywienia, zakupu odzieży, czy środków czystości (k. 428 – 432).

Z dołączonego do akt orzeczenia (k. 433) wnika, że powód ma orzeczony umiarkowany stopień niepełnosprawności i może być zatrudniony na przystosowanym stanowisku.

Referendarz sądowy ustalił i zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 102 ust. 1 u.k.s.c. zwolnienia od kosztów sądowych może domagać się osoba fizyczna, jeżeli złoży oświadczenie, z którego wynika, że nie jest w stanie ich ponieść bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny. Oświadczenie to powinno obejmować szczegółowe dane o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania osoby ubiegającej się. Od orzekającego natomiast zależy uznanie takiego oświadczenia za dostateczne do zwolnienia od kosztów sądowych w całości lub w części.

Zdaniem referendarza sądowego wniosek powoda zasługiwał na częściowe uwzględnienie, co potwierdza treść oświadczenia oraz dołączonych do akt dokumentów.

Na podstawie analizy całokształtu przedstawionych informacji referendarz sądowy doszedł do przekonania, że powód miał ograniczone możliwości w zebraniu pełnej kwoty niezbędnej do wniesienia apelacji. Uwzględniając jednak (1) zasadę odpłatności procesu cywilnego, (2) fakt, że powód w toku procesu był zobowiązany do poniesienia kosztów sądowych jedynie w kwocie 100 zł (tytułem opłaty od pozwu, którą wpłacił 11.03.2015 r.) (3) fakt, że powód pomimo orzeczonej niepełnosprawności dysponuje możliwościami zarobkowymi, których nie wykorzystuje, referendarz sądowy ustalił udział powoda w bieżących kosztach sądowych na poziomie 100 zł, uznając, że kwotę tę powód był w stanie wygospodarować licząc się z wniesieniem apelacji w sprawie.

Zauważyć należy, że konieczność odkładania środków pieniężnych na poczet toczącego się procesu jest obowiązkiem strony i jednocześnie odzwierciedleniem standardów racjonalnego zachowania, oczekiwanego od uczestników obrotu prawnego. Jeżeli strona zaniechała tej powinności, traktując inne zobowiązania priorytetowo względem należności na rzecz Skarbu Państwa, to nie będzie mogła skutecznie powoływać się na zarzut, że oddalenie jej wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych stanowi ograniczenie prawa strony do sądu (tak postanowienie Sądu Apelacyjnego w P. z dnia 14.11.2013 r., sygn. akt I A Cz 1961/13).

Jednocześnie rozpoznanie wniosku orzekający ograniczył do zbadania zdolności p. G. P. do ponoszenia opłaty od apelacji, gdyż koszt ten jest jedynym aktualizującym się po stronie powodowej.

Po pierwsze warunkiem wstępnym możliwości ubiegania się o zwolnienie od kosztów sądowych jest wykazanie, że strona rzeczywiście jest zobowiązana do ich poniesienia. Po drugie na obecnym etapie postępowania trudno jest określić wysokość mogących wystąpić w przyszłości kosztów, albowiem ich powstanie uzależnione będzie wyłącznie od kierunku zachowania stron, co oznacza, że nie jest wiadome, czy takie koszty w ogóle powstaną.

Z tych przyczyn referendarz sądowy działając na podstawie art 47¹ k.p.c. w zw. z art. 118 u.k.s.c. w zw. z art. 101 ust. 1 i 2 u.k.s.c. orzekł, jak w sentencji postanowienia.

referendarz sądowy

Lena Musialska

Zarządzenie: (...).

referendarz sądowy

Lena Musialska